

WAT ZIJN MENSEN- LEVEN'S ONS WAARD?

DE MAL GROEPSRISICO WIL EEN INSTRUMENT ZIJN DAT BESTUURDERS IN STAAT STELT GEMOTIVEERD AFWEGINGEN TE MAKEN TEN AANZIEN VAN RISICOVOLLE SITUATIES. HET RISICO OP SLACHTOFFERS IS DAARBIJ EEN BELANGRIJKE FACTOR. MAAR HOE WEEG JE EEN MENSENLEVEN TEN OPZICHTE VAN ANDERE FACTOREN DIE EEN ROL SPELEN? KUN JE NET ALS BIJ MATERIËLE SCHADE DE KOSTEN VAN EEN MENSENLEVEN IN GELD UITDRUKKEN? EN HOE DOE JE DAT DAN?

In november en december vinden over deze kwestie enkele bijeenkomsten plaats. Experts praten met elkaar over de vraag of het wenselijk en mogelijk is slachtoffers van ongelukken met gevaarlijke stoffen te 'monetariseren'.

NIET NIEUW

Alexander Crena de longh van advies- en ingenieursbureau DHV bereidt een notitie voor. 'Ervan uitgaande dat we het te verwachten aantal slachtoffers kunnen bepalen, stellen we ons tijdens de bijeenkomsten de vraag welke waarde we toekennen aan dodelijke en gewonde slachtoffers. Daarbij realiseren we ons dat deze vraag een ethische component heeft. Aan de andere kant is het monetariseren van slachtoffers niet nieuw. Met name op het terrein van verkeersveiligheid is dat al gebruikelijk. Het voordeel ervan is dat je zo tot een getal komt dat kan worden afgezet tegen andere getallen.'

APPELS EN PEREN

Edwin Pirson, beleidsmedewerker externe veiligheid bij de gemeente Sittard/Geleen, juicht de discussie toe. 'We ontwikkelen de Mal Groepsrisico, opdat bestuurders gemotiveerd en objectief besluiten kunnen nemen. Dan moet je ten aanzien van slachtoffers in de Mal geen losse eindjes laten bestaan en alsnog ruimte geven voor subjectieve waarderingen in de besluitvorming. De afweging wordt er dan een waarin appels met peren worden vergeleken. Dat willen we nu juist voorkomen. Je zou in de Mal wel marges kunnen opnemen waarbinnen een bepaald besluit aanvaardbaar is. Maar die zijn dan tenminste op objectieve maatstaven gebaseerd. Zo ontwikkelen we een bruikbaar en uniform instrument.'

GANGBARE OORDELEN

Alexander Crena de longh ziet wel grote verschillen tussen het verkeer en ongelukken met gevaarlijke stoffen, die van invloed zijn op de waardering van slachtoffers. 'In tegenstelling tot deelname aan het verkeer kiest niemand er vrijwillig

voor het risico te lopen op een ramp. Ook het psychologische effect van een ramp is vele malen groter: tien slachtoffers bij één ramp brengen meer teweeg dan iedere dag twee doden in het verkeer. En ten slotte is de maatschappelijke ontwrichting groter. Het zijn deze gangbare maatschappelijke oordelen die een discussie over het 'monetariseren' zullen beïnvloeden en bemoeilijken.'

ZIENSWIJZEN COMBINEREN

Voor de expertmeetings zijn ook wetenschappers uitgenodigd die zich al langer met deze problematiek bezighouden. Een van hen is Paula van Veen, als econome verbonden aan de Radboud Universiteit Nijmegen. 'Wij weten inmiddels dat dit soort kwesties vraagt om expertise van uiteenlopende disciplines. De uitdaging is om verschillende zienswijzen met elkaar te combineren. Het gaat erom samen te spreken over de noodzaak van investeringen, het belang van externe veiligheid, de voor- en nadelen van monetariseren, inclusief de ethische kant van het vraagstuk.'

